

Remiss av Motion om att utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Motionen är ett bra initiativ med ambition att förbättra villkoren för föreningslivet. En översyn kan bidra till att förenkla processerna, förbättra samordningen och minska den administrativa bördan för föreningarna, vilket är av stor vikt.

I motionen tydliggörs att det finns utmaningar för föreningar kopplat till olika regelverk, tillstånd och bidragsformer som kan vara komplicerade och tidskrävande samt skapar onödiga hinder för verksamheter som skulle kunna växa och nå fler människor.

I propositionen "En politik för det civila samhället" lyfts att det är viktigt att information om möjliga bidrag som finns att söka är både lättillgänglig och lätt att förstå, då det påverkar människors förutsättningar att engagera sig (Prop. 2009/10:55). Om bidragsinformation är svår att hitta eller om ansökningsprocessen upplevs som alltför komplicerad riskerar det att leda till att bidrag som finansieringsform inte blir lika tillgängliga för alla grupper i samhället.

Kopplat till detta framgår det i Stabila steg trots svårigheter, MUCF:s Uppföljning av ideella föreningars villkor 2024, där man bland annat kan läsa att:

Av alla som besvarat enkäten är det 44 procent som anger att det stämmer mycket eller ganska bra att det är lätt att hitta information om de kommunala bidrag som finns att söka, medan 22 procent tycker att det stämmer ganska eller mycket dåligt. Det är 45 procent som svarat att det stämmer mycket eller ganska bra att det är lätt att förstå hur man söker kommunala bidrag och vilka krav som måste uppfyllas, medan 22 procent menar att det stämmer ganska eller mycket dåligt (32).

I enkäten ställs också en fråga om föreningarna upplever bidragsprocessen som tydlig och transparent när de söker bidrag. På frågan om bidragsprocessen vid ansökan av

kommunala bidrag svarar 45 procent av alla föreningarna att det stämmer mycket eller ganska bra att processen är tydlig och transparent, medan 14 procent tycker att det stämmer mycket eller ganska dåligt (33–34).

I motionen lyfts även vikten av att föreningslivet får vara en fri och självständig kraft i samhället. För att möjliggöra ett långsiktigt och hållbart civilsamhällesengagemang bör föreningar tillförsäkras stabila verksamhetsförutsättningar. Detta är i enlighet med ett annat identifierat mål för politiken för det civila samhället (Prop. 2009/10:55) om att föreningar har goda, långsiktiga och stabila förutsättningar för sin verksamhet. Detta mål omfattar bland annat stabiliteten i bidragssystemen, de rättsliga förutsättningarna och de generella villkoren för föreningar.

Av alla föreningar som svarat på enkäten till Villkorsrapporten är det 51 procent som instämmer i ganska eller mycket hög grad att osäkra intäkter gör det svårt att ha en långsiktig planering. År 2024 svarar 41 procent att det stämmer mycket eller ganska bra att bidragssystemets utformning försvårar långsiktighet. 18 procent av föreningarna tycker att det stämmer mycket eller ganska bra att lagar och regler gör det svårt att ha en långsiktig planering (37). Att bidragssystemets utformning gör det svårt att ha en långsiktig planering anges i högst grad av intresseföreningar och kulturföreningar, och i lägst grad av föreningar med religiös verksamhet. Att bidragssystemets utformning gör det svårt med långsiktig planering anges också av föreningar för barn och unga i högre grad än föreningar för vuxna eller för äldre och i högre grad av föreningar med anställda jämfört med föreningar utan anställda. (38). Att osäkra intäkter gör det svårt att ha en långsiktig planering anges i högre grad av föreningar för barn och unga (63 procent) jämfört med föreningar för vuxna (49 procent) och för äldre (48 procent), och i högre grad av föreningar med anställda (62 procent) jämfört med föreningar utan anställda (45 procent) (38).

En utredning kan bryta ner denna statistik och synliggöra hur behoven ser ut i Stockholms stad. Det är också viktigt att en eventuell utredning tydligt klargör ansvarsfördelningen och tar hänsyn till de resursmässiga konsekvenserna.

MUCF har i uppdrag att öka kunskapen om civilsamhällets förutsättningar, roll och mervärde hos offentliga aktörer. Myndigheten samlar och sprider kunskap om det civila samhället genom olika kanaler, såsom villkorsrapporten och våra olika nätverk. MUCF kan därmed vara en aktör som bidrar med kunskap och de verktyg myndigheten utvecklat, bland annat MUCF:s samverkansmodell, för att främja samverkan och dialog med civilsamhällets aktörer kopplat till utredningen.

I detta ärende har generaldirektör Magnus Jägerskog beslutat. Remissamordnare Kenneth Condrup har varit föredragande. deltagit i den slutliga beredningen av ärendet. Utvecklingsledare Veronica Hjelm har deltagit i ärendets beredning.

Magnus Jägerskog
Generaldirektör

Kenneth Condrup
Remissamordnare